

Utoqqaat pillugit oqaaseqartartup piffissamut 13 – 17. januar 2025 Qaqortumi nunaqarfittaanullu Isumaginninnikkut, utoqqarnut tunngasuni suliassa qarfiup paasisassarsiorfigalugu angalanermik nalunaarusiaq naalisagaq

Qaqortoq

Eqlugaarsuit

Qassimiut

Saarloq

Alluitsup Paa

Utoqqaat pillugit oqaaseqartartup / Ældretalsmanden

Oqarasuaat / Telefon: +299 54 47 07 • E-mail: utoqqaat@nanoq.gl

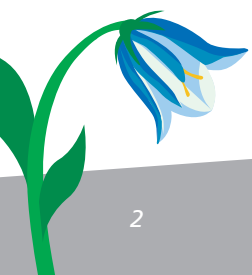
Josefip aqqutaa B-749 • 3921 Narsaq, Kalaallit Nunaat, Grønland • www.utoqqaat.gl

Saqqummersitsisoq: Utoqqaat pillugit oqaaseqartartoq – Josefip aqputaa 749, 3921 Narsaq,
Kalaallit Nunaat – www.utoqqaat.gl

Saqqummerfia: Septembari 2025

Allattoq: Utoqqaat pillugit oqaaseqartartoq Kiista P. Isaksen

Assit: Utoqqaat pillugit oqaaseqartartoq

Siulequt

Inatsisartut Inatsisaat nr. 37 28. november 2019-meersoq, Inatsisartut Inatsisaat nr. 14 1.december 2021-meersoq, Inatsisartut Inatsisaat nr.14 1.december 2021-meersoq kiisalu Inatsisartut inatsisaat nr. 30 13.juni 2023-meersoq uani nalunaarusiami innersuussutigaa.

Nalunaarusiaq una tassaangilaq nakkutillineq, aalajangiineq, ilisimatusarnikkulluunniit pissusiviusut naammattuukkat pillugit nalunaarusiaq.

Nalunaarusiami uani Utoqqaat pillugit oqaaseqartartoq kingorna naalisarneqarpoq UPO.

Paasisassarsiorlunga angalanissannut piareersaasiorninni, pulaagassakka Utoqqaat peqatigiiffiat, innuttaasunut ataatsimiisitsinissamut, Pisortat ingerlatsiviinut, nunaqarfinnut, utoqqaat illuanut, siumungaaq allagarsiarnikkut ilaatigut noqqaassutitallit kiisalu tusagassiutitigut nalunaaruteqartarnikkut, siumut nalunaarutigereerlugit, angalaneg ingerlappara.

Kommune Kujalleq allakkatigut Qaqortup nunaqarfittaalu Utoqqarnut isumaginninnikkut attuumassuteqartuni, Qaqortoq, Alluitsup Paa, Saarloq, Eqalugaarsuit, Qassimiut 16.december 2024, Utoqqaat atugarisaasa paasisassarsiorlunga angalanissannut ilisimasaarummik nassitsivigaara, pingaarnertullu Qaqortumi Utoqqaat illuat – Ajarsivasik pulaarneqarnissaa. Tamanna tunngaveqartippara 2024 ingerlanerani arlaleriarlunga Utoqqaat illuat pillugu naammagittaalliutinik tigusaqartarsimanera, Kommune Kujallermilu najugaqartunit qanoq sulinneqarnerminnik maalaarutaasut pillugit Kommune Kujallermut saaffiginnissutigisarsimasakka ulloq manna tikillugu qisuariarfigineqartarsimannginneri peqqutigalugit.

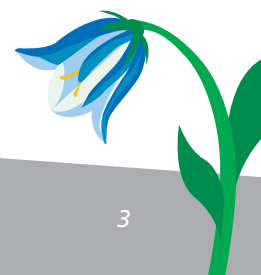
Utoqqaat pillugit oqaaseqartartutut angalanermi pilersaarutit tamakkermata, naggataarutaasumik Kommune Kujallermi politikikkut aqutsisunut atorfilittanullu paasisat ernumanissamik tunngavissaqartutut nalilikakka kiisalu nersualarinnissutaasinnaasut 17. januar 2025 oqaatsitigut apuuneqarput. Taamaaliorpunga utoqqaat saqqummiussa, kiisalu sutigut tamatigut ilisimalikkatsinnit suliat aallartinneqarnissaannut ikior-tariaqartutut misigisimasut saaffiginninnerisa kingorna. Kingornalu neriorsuina malillugu ernumassutiginninnerit pappiaranngorlugit 5.februar 2025 oqartussaasunut aamma nassiullugit. Inuit innarluutillit taper-sorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat, nr. 13, 12. Juuni 2019, kap. 5 § 32 imm. 1, 2 kiisalu § 33 imm. 1 aamma 2 matumani tunngavineqarlutik.

Taamatuttaaq nalunaarusiaq takkajaaq, maajip qaammataani Kommunalbestyrelsemut nutaamut, Isumagininnermut ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqartoq, nalunaarusiap tusaatissaannartut tiguneqarani qisuariarfigineqarnera, kiisalu uani nalunaarusiami naalisakkami, suliniutissatut kajumissaarutit ilannguteqqinneqartuni, pingaartumillu utoqqaat illuini ukiumoortumik nakkutilliisussaatitaanerit 2021-miit pisussaaffiliisut malinneqartalernissaanut akissuteqartoqarnera, utoqqaat utoqqaat illuani najugallit sinnerlugit nuannaarutugalugu oqaatigissagaku.

UPO pillugu inatsit innersuussutigalugu, suliassama ilagaat Utoqqaat pillugit apeqqutini tungassuteqartuni, pisortani oqartussaasut namminersortunilu, Utoqqarnut pisinnaatitaaffiit atuuttut naapertorlugit ingerlatsinnerminni, inuiaqatigiinnilu atugaat pillugit ilisimasat pitsaanerulersinnissaannut annertusarneqarnissaat.

Minnerunngitsumik Utoqqaat pillugit paasisutissanik ingerlatitseqqiineq, tamat oqallinneranni Utoqqaat sinnerlugit oqaaseqartassallunga, soorluttaaq Utoqqaat oqallinnermi peqataanissaanut periarfissaasa sulisuteqarlungalu siunnersuuteqarfigisassallugit.

Paasisassarsiorlunga angalanissara sioqqullugu piareersaartitut Kommunimut noqqaassutigineqarnikuupput, utoqqaat illuanut, angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermut kiffartuussinnermi pitsaassuliinnermut tunngaviatigut najoqqutassiat, soorluttaaq Isumaginninnikkut utoqqaat illuinut Ajarsivasimmut nakkutilliisimanermi nalunaarusiaq kingulleq uannut tunniunneqarnissaat noqqaassutigisimallugit. Noqqaassutigineqartut

Kommune Kujallermiit naammassineqanngillat. Taassuma saniatigut Inatsisartut ombudsmandiata¹ Ajarsivasimmi misissuisimanerminui nalunaarusiuua aamma atuarsimallugu.

Qaqortumut nunaqarfittaanullu utoqqarnut Isumaginninnikkut attuumassuteqartunut, angalaninni Utoqqaat inuunerminni atukkaminnik, Utoqqaat illuani najugaqartut qanigisaalu, atukkaminnik oqaluttuurtut, Kommune Kujallermi sulisut, Ajarsivasimmi sulisut, allallu angalaninni naammattuukkanni oqaloqatigisakka tamaasa qujaffigaakka.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

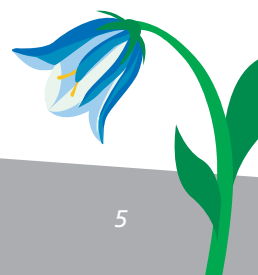
Kiista P. Isaksen

Sulingiutissatut kajumissaarut

- Kommune Kujalliup suliniutigissagaa qulakkeerlugu, Kommune Kujalliup aamma Utoqqaat oqaaseqartuata akunnerminni september 2024-meersoq, suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut Kommune kujallermi immikkooortortaqaqfinut ilisimalerneqarnissaa siunertaralugu ingerlateqqissagaa.

Imai

Siulequt.....	3
Utoqqaat pillugit oqaaseqartartup pisinnaatitaaffii pillugit erseqqissaassut.....	6
Utoqqaat naapittarfiat Qaqortoq.....	6
Qaqortup katersortarfiani, innuttaasunut tamanut ammasumik saqqummiineq, paasissutissiineq, oqallititsineq.....	7
Qaqortup illoqarfiani nunaqarfiisalu angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermi susassaqartunik, aammalu atuisunit qarasaasiatigut kiinnerluni teamsikkut naapitsineq.....	9
Suliani inatsisitigut aalajangiiffigisassaasuni suliaqartartut naapinneri	10
Utoqqaat illuat Ajarsivasik pulaarnera	14
Najugaqartut UPO-mit oqaloqatiginnikkusuttut oqaloqatigineqarsimanerisa naalisarneqarneri.....	20
Utoqqaat illuanni najugaqartut oqariartuutaat - apeqqutaallu	22
Qanigisaasut UPO-mit oqaloqatiginnikkusuttut oqaloqatigineqarsimanerisa naalisarneqarneri.....	24

Utoqqaat pillugit oqaaseqartartup pisinnaatitaaffii pillugit erseqqissaassut

UPO pillugu Inatsisartut inatsisaat, §§ 4 aamma 8 innersuussutigalugit, maluginiaqqussavara utoqqaat tungaanniit oqariartutigineqartut Qaqortumut nunaqarfittaanullu paasisassarsiorninni angalaninni uani nalunaarusiami naapissimasanni aallaaveqarmata.

Pingaartuuttippara, Utoqqaat atugarisaasa pissutsit pillugit oqariartuutaat qanoq ittuunernik susassaartunut anngunneqartarnissaat.

Oqaloqatigineqartut tamarmik, innuttaasut, utoqqaat, utoqqaat illuani najugaqartut qanigisaasut, sulisut, kinaassusiisa ilisarnarunnaarsarlugit allaaserisaapput, nipangiussimasussaataanerlu UPO-mit malinneqartussaataammat.

UPO-mut saaffigittoqartillugu imaqarniliortoqarneq ajorpoq, kisiannili pingaaarutilinnik malugisaqarnermi allattuisoqartarpoq, aammalu nalilersuieernerup kingorna patsisissaqarsorinartuni, saaffiginnittoq ilisimatereerlugu susassaartunut pisussaaffik naapertorlugu ernumassutiginnermik tunngavissaqartoqartillugu UPO anngussisussaataitavoq.

Utoqqaat naapittarfiat Qaqortoq

Kommune Kujalleq Qaqortup illoqarfittani sammisassaqtitsiviusussamik, taakkualu soqutigisaannut atorussamik illumik atugassaqtitsivoq. Atuisunut naapitsiniarninnut siunertaavoq, ilisimalikkannik aammalu nammineq utoqqartut inooqaataanermikkut suqaluarnerisunik uannut oqaariartuutaasa tusarnaarlugillu iliupeqarfiginiarnissaannut periarfiuussiissallunga.

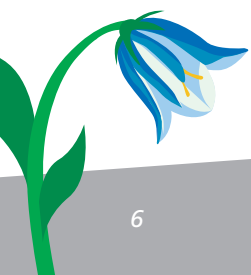
Utoqqaat 25 missaani peqataapput, kingornalu saqqummiussannik oqalliseqatigalugit.

Qaqortumi utoqqaat peqatigiiffiat eqeersimaartuuvuq, nukittuujullunilu. Atuisut utoqqalisimasut utoqqaaliarsaartullu, inooqaataanikkut aqqusaarsimasaminnik killiffimminillu avitseqatigiittarnermikkut susassareqatigiittarnermikkullu nukittorsaatigisaraat, soorluttaaq meeqqanut mikinernut samminnilutik aallutaqartarnerat tusaallugit nersualaagassaapput.

Angalasarninni aammalu utoqqaat sineriammiit saaffiginnittartut saaffiginissutigigajuttagaat assigalugit, Qaqortumi utoqqaat peqatigiiffiat naapinnerani angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarneq pillugu piffissaq annertooq atorlugu oqallinneq ingerlanneqarpoq.

Oqariartorfigineqarpunga tamatiguunngitsuusoq angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinissamut akuerissussuteqartoqarsimatillugu qaqugu nalilersorneqaqqinneqarnissaanut, kiisalu ikiortip suliassaasa suuneranik ersarissarneqartannginneri, aammalu tamatiguunngitsoq akuersissutinik allakkanik tigusaqartarneq. Paasisinnaavara angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermi suliaartortuaannaasinnaasunik naatsorsuuteqarneq annertuumik kissaatigineqartoq, soorlu peqataasut ilaat ima oqariartuuteqartoq, "oqaatitsinnik kulturigisatinnut naleqqussarsinnaasut nunatta avataanersut tikillutik sulisinnaasut suliaartussagaluarpata, angerlarsimaffimmi ikiorteqartariaqartut tamaasa qutsatsissavakka".

Soqutiginarthillugu apeqqutigaa, Kommune Kujalliup nittartagaani piginnaanngorsaqqiisarneq pillugu, isersimasut arlaat piginnaanngorsaqqiisarnermut sulinarfigineqarsimanersaq, kommune periaffissiimmat sapinngisamik utoqqaat nammineersinnaanissaat sivisunerusumillu angerlarsimaannarnissaat siunertarlugu suleriutisimik siunniussaqqarmat. Tamanna isersimasunik ilisarineqanngilaq, atorineqarsimanilu.

Aamma soqutiginaartillugu apeqqutigaa Naalakkersuisut utoqqaat pillugit periusissiaat, kiisalu utoqqaat tapersorneqartarnissaanut inatsimmik inatsisartut siunnersuuttaannut malinnaatinneqarnersut imaluunniit nammineq kajumissutsiminnik soqutigsaralugu malinnaasoqarnersoq. Taagukkakka ilisimaneqanngilat, tamannalu uggornartuutippara, siunissamut qaninnerusumut ungasinnerusumullu eqqarsaatigalugit, pingaartuutikkakku, suliani utoqqarnut tunngasuni ilisimasassanik suliniutinik utoqqarnut sammitinneqartuni ilisimatittuarnissaat peqataatinneqartarnisaallu pingaaruteqartuummat pisinnaatitaaffigimassullu avaqqunneqarsinngimmata, aamma isumaannik paasiniaaffigisassallugit.

Utoqqarnut sammisassaqartitsivik pillugu suluniutissatut kajumissaarutit

- *Kommune kujalliup suliniutigissagaa, Utoqqarnut sammisassaqartitsivik utoqqarnut tamanut ornittagaasinnaqqullugu, pingaarnertut perusersartarfiup qamutitut kaasuartakkanut atuisunut tulluarsagaangimmat, tulluarsagaassasoq.*
- *Kommune kujalliup suliniutigissagaa, Utoqqarnut sammisassaqartitsivik sillimaniarneq eqqarsaatigalugu qimaaffissiat ersarissarneqarnissaat, aammalu piviusuusaartitsilluni sungiusartitsinerit ingerlanneqartarnissaat.*
- *Kommune kujalliup suliniutigissagaa, qarasaasiatigut attaveqaatit atorlugit sammisassaqartitsivimmiit, pisortaqarfinnut ornigutseqqaanngikkaluarluni utoqqaat saaffiginnissinnaalersinnissaat.*
- *Kommune kujalliup suliniutigiissagaa, utoqqaat pineqartillugit sammisassaqartitsiviup, pisortaqarfinni ingerlatsiviit aallat peqatigalugit, soorlu akileraartarnermut aqutsisoqarfik, peqqinnissaqarfik, angerlarsimaffimi ikiorteqartitsisarneq, utoqqalinersianut tunngasuni, utoqqaat illuanut nuuttussanngornermi eqqumaffigisassat, il.il, annertunerusumik qaammarsaaffiginninnermi periarfissaasunullu allanut atorluarnerussagaa.*

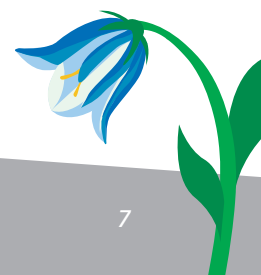
Qaqortup katersortarfiani, innuttaasunut tamanut ammasumik saqqummiineq, paasissutissiineq, oqallititsineq

Utoqqaat pillugit oqaaseqartartutut, sineriammi angalatillunga pingaartittarpara innuttaasunut ammasumik saqqummiisarnissara oqallitsitsinissaralu. Tamanna Qaqortup katersortarfiani akunnernik marlunnik si-visussuseqartumik ingerlappara. Tamanna sioqqullugu allagarsiinikkut, tusagassiutitigullu innuttaasunut naapinneqarnissaanut kajumissaaruteqarpunga.

UPO suliaasaqarfiga saqqummiussereernerup kingorna apeqqarissaarfigineqarlunga innuttaasut oqalisseqatigaakka, ilaatigut makkua pingaarnersiorlugit tikineqartuni.

- UPO suliaasaqarfianut aningaasaliissutit kr.mio 1,8 sumut atorineqartarnersut apeqqutigineqarpoq

Naatsumik nassuiaatigineqarpoq, 2025-mut UPO aningaasanut inatsit naapertorlugu atugassiissutitut, UPO pillugu Inatsimmi piumasaqaataasut naammassinninnissamut ingerlatsinermut, allaffissornermut, utoqqarnut ataasiakkaatut saaffiginnittunut aammalu utoqqarnut tamanut pisinnaatitaaffiinik siunnersuinernut – ilitersuinernut, angalanernut, kingorna nalunaarusiat naqiterneqarnissaannut, inatsilerituunik attartornernut, tusagassiutitut nalunaarutitut, UPO nittartagaanut iluarsaagassaasumut il.il. matussutissatut sinneruttut suliariniakkanut allanut aamma matussusigassaasartussaammata, pingaarnersiueqqissaarneq avaqqunneqarsinnaasanngitsoq. Taamaammat tupinnanngitsumik naammattuuisartunga UPO suliaasaqarfimminik saqqumilaannginneranik naammagisimaarinninngitsunik, oqaaseqartartoq ilanngullugu sulisut marluinnaammata, sineriallu tamaat sullittussaallugu.

- Pisortat ingerlataanni utoqqarnut sammisuni sulisussaaleqisarneq, innuttaasuniit tinneraassut

Sulisussaaruttarneq akiorniarlugu avaqqunneqarsinnaasorinanngitsutut peqataasuniit taaneqarpoq, avataaniit suliaartortunik ammassisinnaanissaq. Nunaqarfinni angerlarsimaffinni ikiorteqartitsinissamut sulisussaartannginneq, utoqqaallu ikiorserneqartariaqavinnertik pequtigalugu illoqarfimmut utoqqaat illuinut inissamik neqeroorfigineqartariaqartartut ilisimaneqarmat.

Innuttaasuniit oqariatuutigineqarpoq, pingaaruteqartoq kattuffiit sussaqtartut UPO-mit tinnerarneqartarsinnaanissaat, amerlasuut utoqqarnut sammisumi sullissisut ilinniagaqarsimasuunngimmata, akunnermut akigititap pilerinarsarneqarnissaa unammillernarnerulersinneqarsinnaanera eqqarsaatigileqqunartoq, taama ilionikkut sulisussaaleqineq apparsarneqarsinnaasorinarmat.

UPO isuma orniginartuutippara. Taassuma saniatigut sulisussaaleqisarneq, ingamillu utoqqaat illui, angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarneq pineqartillugit, Qeqqata Kommune² – Sisimiut assersuuteqarfigaara, ingammik utoqqaat illuani aaqqissuussaananerata nutarsarneqarneratigut, sulisut paarlagaattarnerminni aalajangersimasumik suliaartortarfeqartiternerisa, najugaqartunut sulisunilu iluarisimaarinninnermik kinguneqartoq. Aammali annertunertunerungaartumik ilinniarfeqarfiit inulinerimut tunngasuni, utoqqarnut sammitinneqartuni aamma akisussaagataanerata sullissisinnasussanut piareersarnerunissaat qanoq pingaaruteqartiginersut. Taassuma saniatigut, qanoq ittunik utoqqarnut paqqutarinneriaatsit, puigortunngortartunut qanoq sulliseriaatsit ittuunerinik annerusumilluunniit ilisimaneqanngippata, sulisussaruttarnerup saniatigut aarlerinartoqartoq oqariatuutigaa.

- Utoqqarnut sammitinneqartuni politikki

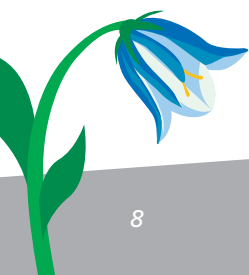
Peqataasunit oqariatuutigineqarpoq amigaateqarnerarlunilu, utoqqaat sammineqartillugit politikikkut ataatsimoorussamik Kommune Kujallermi innuttaasut ilisimasassaannik siunnerfiit ersernerlunneri.

Tamanna isumaqatigiinnarsinnaavara uggornartuutillugulu soqannginnera, taamaattoq eqqumaffigeqqullugu, Naalakkersuisut qanittumi Utoqqaat taparserneqartarnissat pillugu inatsisissap akuersissutigineqarnissaa qularnanngimmat, ilaatigut utoqqarnut politikki aammalu utoqqarnut siunnersuisoqatigiit, utoqqarnut kiffartuussinerimi sullissinernut pitsaassusilerneqarnissat il,il, tamanna aamma Kommune Kujalleq pisussaaffimminik naammassinninnissaa malitseqartitsinissaalu isumalluarfigigakku.

Peqataasut oqaluttuuppakka, Naalakkersuisut 2025-mut aningaasanut inatsisissamut illikartitsinikuusut, siunniunneqarmat Utoqqaat kattuffiat peqatigalugu utoqqaat isumasioqatigiissinneqarnissaat. Siunniunniakkap tamassuma malinnaaffiginissaanut kajumissaarillunga, oqallisigiumaakkat utoqqaat tungaaniit iki-gisassaagunangimmata.

Utoqqarnut tamanut tunngasut suliniutissatut kajumissaarutit

- *Kommune kujalliup pingaartillugu suliniutigissagaa, ataqatigiisumik utoqqarnut politikki tamanik takuneqarsinnaalersussaq ilusilersussagaa*
- *Kommune Kujalliup suliniutigissagaa, tamatuma kingorna, utoqqarnut sammitinneqartuni Utoqqaat aallallu peqataatillugit oqallititsinernik ingerlatsisarnissani*

Qaqortup illoqarfiani nunaqarfiisalu angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermi susassaqtartunik, aammalu atuisunit qarasaasiatigut kiinnerluni teamsikkut naapitsineq

Utoqqaat pillugit oqaaseqartartutut, sineriammi illoqarfinnut angalatillunga pingaartitaraara innuttaasunut tamanut ammasumik suliaasaqarfimma siunertaanik saqqummiisarnissara oqallitsitsinissaralu, tamanna aamma Nunaqarfinnut atuuppoq.

Pilersaarut naapertorlugu nunaqarfiit Alluitsup Paa, Saarloq, Eqalugaarsuit, Qassimiut isumaginninnikkut Qaqortup illoqarfittaanut attuumassuteqartunut, utoqqartaasa teamsikkut ataatsimeeqatiginissaanut, Kommune Kujalleq suleqatigisassatut tikkuunneqartut nassitsivigaakka, noqqaassuteqarlungalugu nunaqarfinnut taaneqartunut ingerlateqqinneqassasoq.

Ajoraluartumik pilersaarutaasoq naapertorlugu, Kommune Kujalleq – UPO suleqatigiinnissamut isumaqatiigiissut, Kommune Kujalliup tungaaniit malinneqannginnerata kinginerisaanik, nunaqarfiit Qassimiut aamma Saarloq utoqqartaasa tassungalugu attuumassuteqarsinnaasut qarasaasiatigut kiinnerluni teamsikkut ataatsimeeqatiserinngitsoorneqarput. Tamanna ugornartuutippara.

Peqataasut taama periarfissinneqarnertik qujamasuutigaat, kissaatiginartillugulu illoqarfimmiutuulli aamma namminneq atugassaqtartinneqarsinnaanertik, ataatsimiinneq imminermi tunngammat, aammalu isiginaarutikkut ataatsimiisitsineq pitsaanerusinnaagaluartoq. Ataatsimiinneq nunaqarfiit allaffiiniit sulisut qarasaasiai atorlugit ingerlanneqarput, ilaatigut oqarasuaatigut peqataasut tamakkerniarlugit attavilertariaqarsimallugit.

UPO suliaasaqarfianik saqqummiiffigaakka, kingornalu peqataasut peqatigalugit, apeqqarissaarneq oqallinnerlu ingerlallugit.

- Nunaqarfinni angerlarsimaffimi ikiorteqartitsineq qanoq nunaqarfinni innersoq peqataasunut apeqquteqaatigara

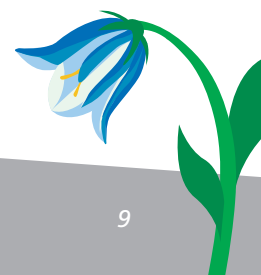
Takornartarineqanngitsumik, sumiiffinni tikeraartarsimasanni utoqqarnut angerlarsimaffimi ikiorteqartitsineq aamma matumani utoqqaat ataatsimeeqatigisanni qulequtaq inituvoq.

Nunaqarfiit ilaanni angerlarsimaffimmi ikiortaaasinnasunik eqqiaasinnasunik aammalu pisariaqartitsinermi ikiortariaqavissunut passussisinnasunik sulisussaqaavinngilaq. Aamma oqariartuutigineqarpoq, akunnerit suliffigisinnasat ikigineqartarineri pequtigalugit, suliffigilivissallugu kajumigineqarneq ajortoq, naak asser-suutitut ilaatigut sapaatip akunneranut suliffiusinnaasut affaannaagaluarpataluunniit.

Nunaqarfinni allaffiup ilaata oqariartuutigaa sulisussaqaarnikkut aaqqiiniarneq assut unammillernarlunilu aaqqiissuteqarniartarneq ajornakusoortarnera pissutaalluni iliuusissaarutivittarnerit pisartut. Ilaqarput ikiortariaqavissunik, utoqqaallu ikiortariallit najuuttoqarallartilutik najuuttut iluaqutaasartut, najuuttulli aamma nammineq suliffeqareersuusarput, aammali qanoq ilisukkut najuukkunnaassagaluarpata sulii iliuusissarunneq annertusinissaa aarleqqutigineqartoq paasisinnaalluarpara.

Malunnartumik nunaqarfiit inukilliartuinnartut utoqqaat peqataasut oqariartuutigaat, tamannalu ilutigalugu naammattoorneqartartoq, sulisussatigut amigaateqarnermi sulisinnasut suliaqarpallaartalartarnerminni, taama ingerlarsuinnavittarnerup kingunerisaanik aalaakkaasumik suliffigissallugu nakerineqarneq ajortoq.

Peqqissutsimik peqquteqartumik nunaqarfinni utoqqarnik ikiorteqartariaqavissuni susassareqatigiinneq ikioqatigiinneq piusaraluartoq, taamaattoq eqqarsaatigineqaaqqissinnaasorinaraluartoq, sulisut pisinnaasut, soorlu allaffimmiutut ullup affa, imaluunniit meeqqerivimmi ullup affaa, akunnerit suliffiusinnaasut allatuttaaq aaqqissuuffigineqarsinnaasorinaraluartutut utoqqarniit oqariartuutigineqarpoq.

- Utoqqalinersiat – pilersuisussaatitaanerup atorunnaarsinneqarnera, ataatsimeeqatikka apeqquteqarfigaakka

Utoqqalinersianut tunngatillugu, pilersuisussaaqataatitaanerup atorunnaarsinneqaraluartoq, nunaqarfinni nioqqutissat assut akisuujusut oqariatuutit ilagaat, tamannalu tunngavigalugu naammattusaartariaqartartartoq paasitinneqarpunga.

- Susassaqartuniit akulikinnerusumik tikinneqartarnissamik utoqqaat kissaataat

Peqataasunik utoqqarnut sullissinnermi oqariatuutigineqarpoq, kissaatigitoq susassaqartunik akulikinnerusumik tikinneqakulaneqartarnissaq, taamaalilluni pisariaqartinneqarsinnaasut utoqqarnut tunngasut apeqqutissaqartillutik pisinnaatitaaffimminnik ilisimaarinninnerulernermik, pisortanullu "matut" arlallit ingerlavigeqqaanngikkaluarlugit sullinneqarneq toqqaannarnerusorlu pitsaanerusoq orninneqarsinnaassagaluar-mat.

Tamanna tapersiinnarsinnaavara, nunaqarfinni utoqqaat taakkuummata atugassarititamikkut unammiller-narnerpaasinnaasunik atugassaqartinneqartatuusut, taamaammata ilisimatippakka, angalaneq naammassip-pat nalunaarusiani, akisussaasuusut suliniutaasinnaasuni kajumissaarneqarumaartut.

Nunaqarfinni utoqqarnut tunngasuni suliniutissaatut kajumissaarut

- *Kommune Kujallip suliniutigissagaa, nunaqarfinni peqqissutsikkut – isumaginninnikkullu attuumassuteqartumik, nunaqarfinni angerlarsimaffimmi utoqqarnut ikiortissaqartoqanngitsillugu, ikiorteqartaria-qavissunut qulakkeerinnittarnissaq siunertaralugu periusissior-toqarnissaa*

Suliani inatsisitigut aalajangiiffigisassaasuni suliaqartartut naapinneri

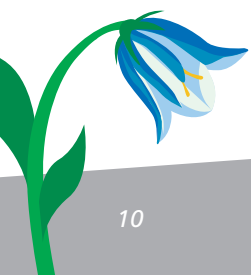
UPO-tut Qaqortumut nunaqarfittaanullu angalaninni utoqqarnut isumaginninnikkut attuumassuteqartuni pingaartippara, utoqqarnut tassungalu attuumassuteqarsinnaasut sulisunittaaq naapitsisarnissara, aamma tamanna ingerlappara.

Utoqqarnut tunngassuteqartuni ulluinnarni isumaginninnermut allaffimmiit sullissisut, Utoqqalinersiaqaler-sianut inatsimmik, angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinnermut, kiisalu utoqqarnut piginnaanngorsaqqissarner-mut sungiusarnernullu suliaqartut naapikkusullugit piffissaliinikuuvunga. Naapinnermi sungiusaavimmiit pe-qataasoqanngilaq, aammalu aggertuniit ilisimaneqarani sooq agginnginner-soq, kingorna paasivara naapik-kusutaq UPO angalanissaanik ilisimatinneqarsimanngitsoq.

Oqaaseqaat:

Tamanna naammaginar-tinngilara angalanissaq sioqqullugu, Isumaginninnermut allaffimmiit nalunaarutigineqareernikuummat susassaqartut peqatigalugit angalanissara pillugu uterfi-geqqinneqarumaarlunga. Tamannali pinngilaq.

Nalunaarusiami suliniali taaneqareersumi uani ilanngullugu taaqqissallugu aalajangiusimavara, angalanis-sap pilersaarusiornerata ingerlanneqarnerani, ilisimalerakku angerlarsimaffimi ikiorteqartitsisarnermut tun-ngassuteqartuni, utoqqarnut iluaqusersuuteqartitsisarnermut tunngassuteqartuni piffissami sivitsulersumi qinnuteqaatit aalajangiisartuniit akissuteqarfigiumaataarneqarneri naammaginagit anngussisariaqarsima-gama tamannalu pillugu borgmester attavigisariaqarnikuusimagakku.

Oqaaseqaat:

Utoqqaat pisortanik kiffartuunneqarnerminni pitsaasumik tofersumillu pisariaqartitaanut naapertorlugit atugassarititaat eqqummaariffigineqarnissaat pingaartitaraara, taamalu pisoqaaqqinnginnissaa neriutigalugu.

Inatsisartut inatsisaat Utoqqalinersiat pillugit, nr. 20 23.november 2015 § 18 naapertorlugu, aamma Namminersorlutik oqartussat nalunaarutaat nr. 32. 26.juli 1994-meersoq, Angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarneq pillugu, sullissinerup ingerlaneqarnera, Qaqortumi Utoqqaat peqatigiiffianniit, innuttaasut ataatsimiisineqarneraniit soorluttaaq Nunaqarfinni Utoqqaat teamsikkut naapinneranik, sulisunik naapeqateqarninni angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarneq pillugu assut inituvoq.

Angalanissara sioqqullugu noqqaassuteqarnikuuakka, ilaatigut angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermi kiffartuussinermi pitsaassusiliinissamut najoqqutassaasut akuerisat, aammalu utoqqarnut politikki. Nalunaarusiap naammassinerani nalunarusiallu naalisarneqarnerani noqqaassutigineqartut susassaqartuniit qisuariffigineqanngillat.

Naapitakka suliassaqarfinnik oqaluttuuppakka, aammalu erseqqissaassutigalugu angalaneq nakkutilliinerunngimmat. Utoqqaat Qaqortumi nunaqarfittaanilu atugarisaannik paasisassarsiorfiulluni angalanerummat, pingaartitarigalugu neqeroorutigisarlugulu, Utoqqaat oqaaseqartartumut oqaloqatiginnikkusuppata periarfissiisartunga, taakkuummata namminneq misigisaminnik qanoq sullinneqarnerminnik oqariartuutaat tusarnaassallugit pisussaaffimmalu tamanna ilagiinnaraat.

Aammattaaq pingaartikkiga sullissisut naapittarnissaat taakkualu aamma qanoq ilisukkulluunniit oqariartuutaannik tusarnaarnissaq ammaffigiunnarakkit. Ilisimatippakka, sumiiffinni tikittakkanni angerlarsimaffimi ikiorteqartitsisarnerup unammillernartuusartoq, uanilu angalaninni qulequtaq initusoq.

- Aaqqissuussaaneq

Sulisunik naapitanni oqariartuutigineqarpoq aaqqissuussaanerup iluani qanoq inissisimanertik ersernerluttusoq.

Oqaaseqaat:

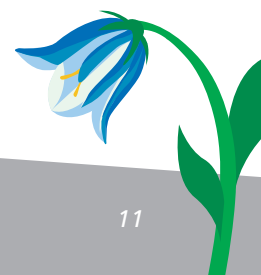
Tamanna utoqqarnut ulluinnarni sulisunit inatsisit tunngavigalugit kiffartuussinissani akunnattoorutigineqartarsimappat, paasisinnaalersoraara, utoqqarnik innuttaasunik, nunaqarfinnilu naapitsinninni sooq taama qulequtaq initutiginersoq.

- Piginnaanngorsaqqiisarneq

Kommune kujalliup nittartagaani piginnaanngorsaqqiinermi sulerusissatut siunniussaq, ilaatigut utoqqaat amerlanerit sapinngisamik angerlarsimaffimminiiginnarnissaat siunertarineqartoq atuarneqarsinnaavoq. Sulerusissatut allaaserineqarnera imarisaalu assut soqutiginarput, taamaammat tamassuma ingerlanneqarnera utoqqarnullu piginnaanngorsaqqiinermi pisinnaasaasa inerneru qanoq sunniuteqartarsimaneri tusagaqarfigissallugit soqutiginarfikkarit apeqquteqarfigaakka. Tamannalu ilaatigut minnerunngitsumik aallaaveqaromat, inuiaqatigiit ukiuisa aggulunneqarnerisa takutimassuk piffissami aggersumi sulisinnaasut ikiliartuinnartussaaneq, aammalu ilimasaarutaasut takutimassuk Kommune Kujalleq taannaasoq piffissami aggersumi sulisussanik amigaateqarnerulernissaanik naatsorsuutigineqartoq.

Oqaaseqaat:

Paasivara piginnaanngorsaqqiinermi utoqqarnut sammitinneqartuni sulerusissatut siunniunneqartoq atuutinneqanngitsoq. Tamanna uggornartuutippara, Utoqqaat suli pisinnaatillutik ilitsersuunneqarnikkut aqutissiuunneqartarnikkullu ulluinnarni inooqataanermikkut imminuttaaq oqilisaassinnaaneranut atorluarneqarsinnaasoq nalilerakku.

- Utoqqaat taparserneqartarnissaanut inatsisissamut siunnersuut

Utoqqaat illuanut utaqqisut eqqartortillugit tassunga attuumassuteqartumik ilanngullugu paaserusutaqarpunga, Inatsisissatut siunnersuutigineqartoq Utoqqaat taparserneqartarnissaannut tusarniutigineqarnera sulisunik ilisimaneqarnerisq.

Oqaaseqaat:

Paasivara tamanna annikitsuinnarmik peqataaffigillatsiaannarneqarsimasq, tamanna ug-gornartuutippara. Naak inatsisissatut siunnersuutigineqartoq sulī akuersissutigineqanngik-kaluartoq, Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 30. oktober 1998-meersoq Utoqqaat illui pillu-git, Namminersorlutillu oqartussat nalunaarutaat nr. 32, 1994-meersoq angerlarsimaffim-mi ikiorteqartitsisarnermi, inatsisissatut siunnersuutigineqartumi Utoqqaat atugarisaasa qulaajarneqartarnissaanut sutigut tapersissutaasarumaartut, ullumikkumiit piumasarine-qartunit qulaajaasarnissani sulianilu malitseqartitsisarnissanut il.il annertunerummata, aam-malu malunnarsereermat tusarniutigineqartumi akissutigineqartut qiviaraani, inatsisaaleru-maartumi malitittisussaniit ilalerneqartarnikuunerat eqqarsaatigalugit.

- Peqqinnissaqarfimmut suleqateqarneq

Piffissami kingulermi peqqinnissaqarfiup suleqatiginiarnera kipiluttunartuusq oqariartuutigineqarpoq. Utoqqaat napparsimavimmi uninngareerlutik angerlartussatut nalunaarutiginnittarnerit oqarasuaatiinnak-kut nalunaarutigineqartalerмата, siusinnerusukkut taama pisoqartillugu allakkatigut aamma naapinnikkut ingerlanneqartaraluarmata.

Oqaaseqaat:

Uggornartuutippara suleqatiseriaaseq allannguuteqartinneqarsimappat. Utoqqaq peqqin-nissaqarfimmi katsorsarneqareersimalluni angerlarsimaffimmut uteqqinnissaanut toqqissisi-manartumik atugassaqartinneqarnissaa sallunneqartariaqartussaammat.

- Angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsineq

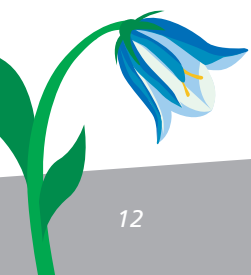
Angalasarninni angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnerup initusarnera takornartarinngilara, aamma taman-na uani angalaninni inituvoq.

Utoqqaat peqatigiffianni aammalu nunaqarfimmi Utoqqaat teamsikkut ataatsimeeqatigineranni, oqariar-tuutaat angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermi pitsaanerusumik ataqatigiinnerusumillu sullinneqarnis-samut kissaateqarnerat, aammalu angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinissamut allakkatigut akuersissuteqa-riarlunilu malitseqartitsisannginnerit paasisakka, pillugit sullissisunut attuumassuteqartunut apuuttariaqar-lugit ingerlatitseqqiiffigaakka, minnerunngitsumik ernumanartoqarnera nunaqarfimmi aalajangersimasumi angerlarsimaffimmi ikiorteqartariaqavissut ikiorteqartinneqartinneqanngivinnerat.

Ilisimatinneqarpunga siusinnerusukkut suliani ataasiakkaani misilittagarineqartoq, Utoqqaat nunaqarfimmi angerlarsimaffimmi ikiortissaarutivissimasut ikiorserniarlugit, illoqarfimmiit ulluinnaq suliatortitsisoqartar-nikuusq, tamannali ataavartuunngitsq paasivara.

Oqaaseqaat:

Oqaatigisariaqarpara naammaginaruutitinninnakku uparuaavigisariaqarlugulu, peqqissut-simik peqquteqartumik peqqinnissaqarfimillu Utoqqaat angerlarsimaffimmi ikiorteqartinne-qarnissaannik inassutigineqareersimasuni, Pisortat ingerlatsinerminni suliassat suliarine-qartarnerat pillugu inatsimmik malinninngittoqarmat. Akuersaarneqarsinnaanngim-mat, Angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinissamut pisortatigut akuersissuteqariarluni,

akuersissutaasunik malitseqartitsinngittarneq, tamanna Utoqqaat pisinnaatitaaffinnik malinninnginnermik oqaaseqaatigisariaqarakku.

Taamaammat inassutiginarpoq eqqarsaatigeqqunarlunilu, siusinnerusukkut misilittagaareersut, sulisussaqaarnikkut amigaateqartoqartarsimappat pitsannguutaasinnaasutut eqqarsaatersuutigineqarsinnaagaluannginnersoq, soorlu ulluinnarlu illoqarfimmiit suliarortitsisarsinnaasimaneq siusinnerusukkut periarfissaareersimappat tamassuma atuutilersinneqarnissaa.

Nalunaarusiap siulliup suliarinerani, nunaqarfimmi angerlarsimaffimi ikiorteqartitsisarnerup piffiit ilaanni ingerlanneqannginnera pillugu immikkut ernumassuteqarninnik Kommune Kujalleq anngussaqaarnikuuvunga.

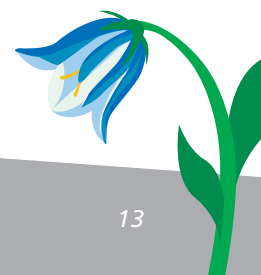
Naak angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnerup sulisussaqaarnikkut unammillernartuusooq ilisimatinneqareeraluarlunga, toqqissisimanartuutippara peqqissutsikkut peqquteqartumik, aammalu katsorsarneqarsinnaanngitsumik Utoqqaat napparsimasut tapersorteqartinneqartarnissaannut qularnaarinnittarneq ingerlanneqartoq, tamannali qanoq nunaqarfimmi atuutsinneqarnersooq apeqqusertariaqarlugu oqaaseqaatigaara. Oqaluttuunneqarpunga aamma, Qaqortup illoqarfittaani nammineq kajumissutsiminik utoqqarnut sullissurusulluni saaffigininnerata kingorna ullup affaa sulilersinneqarsimasooq, suliassaasalu ilagigaat, immikkut pisariaqartitsisuni uffaanermik aammalu pisariaqartitsisunut pulaartartussaq.

Oqaaseqaat:

Immikkut pisariaqartitsisunut pulaartartussamik peqalersimanera toqqissisimanartuutippara, Utoqqaat peqatigiiffiat naapinnerani ilaatigut oqariartuutigineqarmat, ilaqarlutik Utoqqarnik kiserliortuni akuusanngitsunillu.

Qaqortup nunaqarfittaanut – Angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarneq suliniutissatut kajumissaarutit

- Kommune Kujalliup suliniutigissagaa, nunaqarfimmi peqqissutsikkut – isumaginninnikkullu attuumassuteqartumik, angerlarsimaffimmi ikiortissaqartoqanngitsillugu, utoqqaat ikiorteqartariaqavissut qulakkeerrinnittarnissaq siunertarlugu periusissiortoqarnissaa
- Kommune Kujalliup suliniutigissagaa, angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermi kiffartuussisarnerup pitsaasusiliornissaq. Kajumissaarutigerusunnaarpoq, tamassuma suliarineqarnerani, Utoqqaat taperserineqartarnissaanut inatsissamut siunnersuut, Utoqqaat pillugit taperserineqartarnissaanut inatsissamut tuluarsareernissaa
- Kommune Kujalliup suliniutigissagaa, Angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisissamut aalajangiisoqarsimatillugu, Inatsisartut inatsisaat Pisortat ingerlatsinermi suliasat suliarineqartarnerat pillugu, erseqqissumik aalajangiissummi allaaserineqartarnissaa ikiorteqartitsisarnerup aallartinneqarneraniit qaqugu kikkunillu naliliiffeqqinneqassanersooq, soorluttaaq ikiorteqartinneqartumut angerlarsimaffimmi ikiortip suut suliasarinerai atuisunut erseqqissumik nalunaarutigineqartassasut
- Kommune Kujalliup suliniutigissagaa, piginnaanngorsaqqiisarnermi Kommune Kujalliup siunniussimasaa aallartinneqarsimanngitsup aallartinneqarnissaa
- Kommune Kujalliup suliniutigissagaa, angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarnermi sulisut angerlarsimaffimmi ikiortaasarneq, peqqissutsikkut – isumaginninnikkullu sammitinneqartuni pikkorissaasarneq ingerlanneqartarnissaat, taamaalilluni sulisussaartarneq ingalassimaneqarsorinarsinnaammat

Utoqqalinersiat saniatigut, peqqissutsikkut – inummullu tapiutit, nammineersinnaassusiaagaa-sarneq – peqqinnissaqarfik pillugit suliniutissatut kajumissaarutit

- Kommune kujalliup suliniutigissagaa, pinasuartumik utoqqalinersialik utoqqalinersiat saniatigut inummullu tapiutit, imaluunniit innarluuteqarneq peqqissutsikkullu peqquteqartumik tapersiisoqassatillugu aalajangiinermiit, aammalu inummullu tapiutit aningaasanngorlugit tunniunneqartussaattillugit akim-misaartitaasinnaasut pinngitsoortinniassallugit
- Kommune Kujalliup suliniutigissagaa qulakkeerinneqataaffigalugulu periusissiorfigalugulu, Utoqqaat il-luanni Ajarsivasimmi najugaqartut nammineersinnaassusiaaneqarnissaannut nalilernerqarsimasutut saaf-figinnissutaasut pimoorullugit susassaqtartut ingerlateqqinneqarnissaat (utoqqaat illuata pulaarnerani ilisimaligaaq)
- Kommune kujalliup suliniutigissagaa, Utoqqaat illuanut nuuttussanut aammalu najugaqartut utoqqa-linersiat tunniunneqartartut allannguuteqartarnerinik paasitsiunitigineqarnissaat (utoqqaat illuani pulaarnerani ilisimaligaaq)
- Kommune Kujalliup suliniutigissagaa, Utoqqaat peqqinnissaqarfimmi katsorsarneqarsimasut suleqatigiin-nerup nalimmassarneqarnissaa

Utoqqaat illuat Ajarsivasik pulaarnera

Nalunaarusiami siuliani aammalu uani aallarniutiga ilaatigut innersuussutigalugu, immikkut Ajarsivasik pulaassallugu aalajangerninnut naammagittaalliutit UPO-mut apuuneqartartut, maj 2024 aamma juli 2024 kommune kujallermut anngussakka ulloq manna tikillugu akissuteqarfigineqanngitsut annermik tunngavi-gaakka.

Uani nalunaarutigeriissavara piffissaasuanermik peqquteqartumik illorsuaq tamaat angalaarsinnaasiman-nginnakku, aammalu saqqummiininni isersimaartarfiit nerisarfutisut, najugaqartullu oqaloqatigisanni ini-gisaat, inillu saqqummiivigisakka kisiisa takugakkit. Aammalu utoqqaat naapinneqarnissaannut ataatsikkut saqqummiigivisinnaannginnikuuneri peqqutigalugit marloriarlunga immikkoortortaqrarfiit marluk immikkut suliaasaqarfinnik, oqallinnermik apeqgerissaarnertalimmik ingerlatsisariarnikuugama.

Pulaarnissara piffissalorsoriigaaq, allagarsiussassarlu Utoqqaat illuani immikkoortortaqrarfinnut nivinngaasior-neqarnissaannut kissaatitalik, soorluttaaq najugaqartut qanigisaannut nalunaarutigeqqullugu pulaarnissaaq sioqqullugu susassaqtartut noqqaassutitalerlugu ingerlateriigara pillugu, ilisimatitsissutigineqarpoq pu-laarnissaannut paasissutissiissut immikkoortortaqrarfinnut nivinngaasarneqarsimasooq, sulisullu nalunaarfigi-neqareersimalersut, taamaattorli ilaqutaasunut nalunaarutiginnittoqarsimanngitsooq. Tamanna aamma naju-gaqartut ataasiakkaarlugit oqaloqatiginnerani uppersarsivara.

Oqaaseqaat:

Upo naammaginartuutinngilara, utoqqaat illuanut pulaarnissara najugaqartut qanigisaan-nut ilisimatitsissutigineqarsimannginnera.

Pilersaarutaasooq naapertorlugu, suliaasaqarfigisama suuneranik najugaqartut saqqummiilinnginninni, aqutsisoqatigiit pulaarnera siunertaanik ilisimatippakka, aammalu inatsitigut suliaasaqarfimma siunerta-risaanik. Pingaartittarpara najugaqartut UPO-mit oqaloqatigilinnginnerini suliaasaqarfigisannik paasis-sutissiissutigeqqaartarnissaa.

Aqutsisoqatigiinniit ilisimatitsisoqarpoq, najugaqartut naammagittaalliuttaat amerlasuujusut,

soorluttaaq naammagittaalliutigisaat apeqqutaalluni naammagittaalliorfigisaq kinaanersoq sulerusuunersoq, naammagittaalliutit eqqortuaannartanngitsuusut.

Oqaaseqaat:

Tamanna pillugu oqaaseqarfiginngitsoorsinnaannginnakku eqqumaffigeqqusisariaqarlunga anngussaqaarpunga, Utoqqaat misigisaminnik atukkaminnik anngussisarmata, kiisalu maalaarsinnaaneq ajunngitsussap tungaanut najugaqartut pisinnaatitaaffigimmassuk, eqqaamaneqaqqullugulu nuanniitsuinnarnik anngussisoqartuaannartanngimmat, aamma nuannersoqartarmata nersualarinnissutinik, taakkuttaaq nersualarinnissutit qujaniarnermik oqariartuutaasarmata.

Ilanngullugu oqariartuutigineqarpoq, najugaqartut sulisunut pissusilersuutigisartagaat ingammik oqaatsit atorqeartartut sakkortusarmata sulisut aamma pisariaqartitsisut oqaasinnguinnissaminut.

Oqaaseqaat:

UPO suliassama eqqumaffigisassamalu ilagaat, Utoqqaat pisinnaatitaaffigisaanik siunersiunermik ilitersuinermit pitsannguuteqartoqarnissaalu siunertaralugu ingerlatsisassallunga, taamaammat pulaarnissaq sioqqullugu, nakkutilliisimanernik nalunaarusianik tigusaqannginneq assut ugornartuutippara, nakkutilliisussaataaernermit qulequttat sulisoqarnermut tunngasut nakkutilliinermit qulaajagassattaq ilagimmatigit.

Saqqummiinermit siulleq ingerlannerani maluginiarpara, najugaqartoq tusaasaqanngitsoq oqaatigiumaakkakka tusaasaqanngitsumut sulisut akunnerminni kiap allattuissuusaneraa apeqqutigineqartartoq, malugalugulu sulisoq tusaasaqanngitsumut oqaaserisannut allattuisupilussuusoq tusaasaqanngitsoq malinnaatinniarlugu.

Oqaaseqaat

Suleqatiginninnissamut isumaqatigiissut innersuutigeqqissavara malinneqarnissaa, mikrofoniluunniit piareersimanngimmat. Pitsaanngilaq najugaqartumut pisariaqartitsisumut eqqumaffiginnginneq. Takorloorsinnaavara sulisumut ilungersunarsinnaanera, sulili tusilartumut annertuumik malinnaaniapiloornarnerussasoq takorluinnarneqarsinnaavoq.

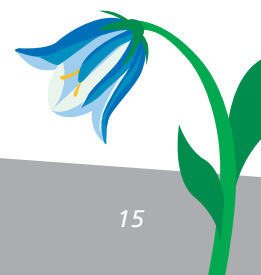
Saqqummeereernerup kingorna najugaqartut oqallitsinneqarput sulisut peqatigalugit. Oqallinneq aallartiinartoq sulisumiit nipituumik ima uparuaasoqarpoq; "Utoqqaat saamanerusuugunik sulineq nuannernerussagaluarpoq".

Oqaaseqaat:

UPO-tut tusaasaq pitsaasuunngilaq inissaminiissaminiissorinngilara, najugaqartut tusaasut sulisut tungaaniit tikkuartuutinik aaqqiissutissatut siunnersuutitaqanngitsunik uparuaaneq ulluinnarni sullitarimmagit, Utoqqaat sinnerlugit taamanna inniminartutut taasariaqarakku.

Najugaqartut ilaat oqaluttuarpoq, Utoqqaat illuaniinnini ajorinngikkaluarlugu taamaattoq iluarsisasaqartoq. Namminerisamik najugaqarallarami angerlarsimaffimmini ningiuulluartaunissani angerlarsimaffiullu paaqqutarilluarnissaa pingaartitarisarsimagamiuk. Ajarsivasimmi najugaqartinneqarnini qujamasuutigalugu siusinnerukkullu pissutsit nuannernerusimagaluartut maannakkut naammaginangitsoq, ningiuusorluunnit takuneq ajoramiuk.

Najugaqartut ilaat ima apeqquteqarpoq; ilu Moornersoq Utoqqaat illuani najugaqassagaanni

uppittartuusassanngitsut, pisimasumillu namminerisamik najugaqarallarami assersuuteqarluni, kingorna Utoqqaat illuanut nuutinneqarsimalluni nakorsaq qisuariarmat.

Saqqummeereernerup kingorna najugaqartut oqallitsinneqarput sulisut peqatigalugit. Oqallinneq aallartiinartog sulisumiit nipituumik ima uparuaasoqarpoq; "Utoqqaat saamanerusuugunik sulineq nuannernerussagaluarpoq".

Oqaaseqaat:

UPO-tut tusaasaq pitsaasuunngilaq inissaminiissaminiissorinngilara, najugaqartut tusaasut sulisut tungaaniit tikkuartuutitik aaqqiissutissatut siunnersuutitaqanngitsunik uparuaaneq ulluinnarni sullitarimmagit, Utoqqaat sinnerlugit taamanna inniminartutut taasariaqarakku.

Kommunini allani, utoqqaat najugaqartut oqallitsinneranni naammattoorsimasat qanigisaasunik aammalu pisariaqartitsinermit tukkutitsisinnaasernerit, aammalu pisariaqartitsisoqartillugu qanigisaasut akiliuteqalaarnikkut nereqataasinnaasernerat, periarfissiissutaasartut naammattoornikuusakka najugaqartunut isumale-rujussuusarmata, tamanna utoqqaat illuani Ajarsivasimmi atuutsinneqarnerisut utoqqaat apeqquteqarfigaakka.

Tamanna ilisimaneqanngitsut paasivara.

Maluginiarpara sammisasaqartitsisoqartoq oqaluttuarnerani, aallartisartoq ukioq kaajallallugu najugaqartunut pitsaasumik kinguneqartussamik, aammalu najugaqartut peqatigalugit pilersaarutit piviusunngortinniarlugit suliaqarniartoq.

Immikkoortortap aappani ikiorserneqartariaqartuni saqqummiinissaq sioqqullugu immikkoortortami pineqartumi, maluginiarpara najugaqartunut ullup qeqqanut nerisassat kissartut nerrivinnut illinnarsaarlugit iliorarneqarsimasut, najugaqartut namminneq aalajangikkaminnik tiguisinnaalersillugit.

Immikkoortortami tassani, arlaqartut qamutitik kaasuartaakkanik, pisuutitik iluaqusersuuteqartinneqartuuput, inuusunnerusunillu suli utoqqaalernersiaqarsinnaanermut ukiut killissarititaasunut nallerneqarsimanngitsuni, innarluuteqarnertik pequtigalugu inissinneqarsimasuni immikkoortortaqaqfiulluni.

Immikkoortortaqaqfik illorsuarmi nutaanngitsortaaniippoq, tamanit aqqutigineqakulalluni, allaffeqarfik aamma tassani immikkoortortami ippoq. Iggaveeraqarpoq kissartuliorfigineqarsinnaasumik, isersimaffigisarlullu ullaap tungaanut naleqqiullugu kissalaarneruvoq, avammut isikkiveqarmat seqinermik saqqarneqarsinnaalluni qaamanerullunilu.

Najugaqartut sullinneqarnerat sulisussaaleqisarnerlu oqallitsitsinermit, najugaqartunit maqaasineqarpoq ullaakkut alakkarneqartarnissaq. Najugaqartup oqaluttuaraa, sulisoq aalajangersimasoq ataaseq kisimi inigisa-minut ullaakkut alakkaalluni ajunnginnerisut iterluarsimanersut apeqquteqartartoq. Taama pineqartarnini pilluarnartuusut assullu imminerminut isumaqartoq, sulisullu atia taariarlugu tusaasoq qujaffigalugu.

Aappaatut najugaqartumit oqariartuutigineqarpoq, sulisut ilinniarsimanngitsut assut initusut pitsaanerumik imminerminut sullissisariaqartut, assersuuteqarlunilu nerinerup nalaani pisimasumik; sulisumut uparuaasimavoq sallaalliutigineqartut amigarmata, sulisumik nipangersagaaneq oqalorujooqqusinnginnerlu tusaallugit nuanniinngitsut tujorminartorlu, sulisullu ilikkartariaqaraat uparuaaneq oqalorujunnerunngimmat, pisaq sammisaq pineqarmat, inuttullu ataasiakkaatut tiguneqartannginnissaa kissaatiginartoq.

Sulisoqarpoq inuusuttunnguanik, taakkua suliassaminnik paasinninnerunissat najugaqartunik kissaatigineqarluni oqariartuutigineqarpoq.

Najugaqartumit apeqqutigineqarpoq utoqqaat illuani najugaqarnerminni akiliisarnerlutik, utoqqalinersiat pappiaranngorlugit tigusartakkatik takussutissiisanngimmata ernumalluni akiligassinneqar-nissaminut. Taamaattumik apeqqutigaa utoqqaat illuani najugaqarnerminni, utoqqalinersiat

tunngaviatigut tunniunneqartartut ukiumut kr.79.763 qaammatinngorlugu kr. 6.646 tassannga 46 % ilanngaatineqarnerani kr. 3.057 tunniunneqartartut paasisimaneraat imaluunniit paasisiitsiuniutigineqarsimnersut.

Apequtigineqartoq sulisunittaaq tamanna ilisimaneqanngilaq.

Najugaqartuniit maqaasineqarpoq illumi aqutsisuusut inussiarnisaarnerullutik nalliuttunilu pilluaqqusisarnisaat, tamanna aamma ullaap tungaani saqqummiininni aamma oqariatuutigineqartoq tusaavara.

Puigortunngortut immikkoortortaqlarfiat – Ivik

Aalajangernikuuvunga immikkoortortaqlarfiit siulii assigalugit puigortunngortut suliassaqlarfiga pillugu saqqummiiffiginiarnagit, taamaattoq najugaqartut ilasserusullugit atugassarititaalu qanoq isikkoqarnerisut takusaqlarfigerusullugit pulaarpakka. Naak inuttut ataasiakkaatut immikkut piginnaatitaaffigigaat ilisimaqqissaaralualugulu, sammisaq minnerunngitsumik najugaqartut ataasiakkaarlugit puigortunngornermi killiffigisaat ilisimannginnakkit, taama aalajangerninnut tunngavigaara. Najugaqartut aqqaniliupput. Ini iserfigisaq nillertutut misinnarpoq, nerisarlarmi issiaviit isersimaartarlari nalaasaarlusiinnaassut kissalaassusermik takutitsinngillat. Pisatserorneqarnera iikkanilu assilialserorneqarnera unganassuseqlarani. Isersimaartarlak isikkivigippoq, meeqlanut pinnguartaarlarmi saammisumi immat.

Najugaqartut sulisullu arlallit peqatigalugit eqqissisimasumik isersimaartarlarmiippugut nerisarlfigiutigisumi. Sulisut pulaarneqarnissaminut piareersimarparillutik nerrivimmut katersuummata ingiffigaakka.

Sulisut nammineerlutik aallarniillutik saqqummiussaak makkuupput;

Natit nungullarnikooqaat, soorlu aamma sinaani listit katagalarnikuusut. Sulisut oqariatuutigaat najugaqartut itsiaarlutik nalaasaarlfigisinnaasaanik sofamik amigaateqlartut.

Ulluinnarni sulinerminni annertuumik oqilisaataasinnaasunik amigaateqlarput, opvaskmaskine, salisarlak (skyllerum) qorfinnut errortuut aserornikummat.

Najugaqartuni angoortoqlarsimatillugu salinissamut erruiveqannginneq pequtigalugu, atisai kineqqaartaarlartarpaat, kingornalu nammineq assammik arrorsakkat piarneqlartarlutik.

Puussiat arrortitsiviusinnaasut nungummata kingorna takoqqinnikuunnginnerarput.

Immikkoortortami najugaqartunut sullissineq nukkiornartuuvoq, suleruluffiusinnaasartoq.

Sullissinermi atortorissaarut nikorfatitsissut illorsuarmi, najugaqartut tamarmik atortagaat ataasinnaasoq ilisimatitsissutigaat, atortussanngortillugulu immikkoortortani sorlarni innersoq sumiissusersoqqaartaarlartarlugu, atortussaattillugulu nammineq aaqqaartaarlartarlugu.

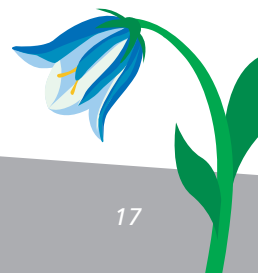
Najugaqartoq siniffigisaaniit qamutitut kaamisartakkanut nuutitsisarneq nukersornartuusarpoq, ilungersunarluni.

Najugaqartut asattussattillugit, puullaarlqisinnaasarlput akersuusinnaasarlutillu, qitsuaallutik tukertaasiinaasarlutillu.

Sullissisut mingunnartulerisarnerninnut immikkut taperneqlartinneqlarneq ajornerarput.

Najugaqartut misigissutsikkut aliasuutiminnillu oqaasinnguillutik annissuigaangata assoroornarnerartarpaat.

Sulisunut apequtigagaara eqqarsaatitigut imaasarneqlartarneq - supervision ingerlanneqlartarneris, tamanna ingerlanneqlartanngilaq, taamaattoq sulisut paarlaattussanngornerminni ilisimatitseqlartiittarnerni - rapportiliornermi oqaasinnguisinnaaneq maannakkut kisimi periarfissaasartoq.

Sulisut ilaanni sulinermi atugassarititaasut angerlaattoorsinnaasarlugit qiasamillu tupeqqasarlutik oqariartuuteqarfigaannga.

Sulisut amerlanerpaat aalaakkaasuupput, ataasiakkaaqqartoq sulinngitsoortartunik.

Aamma naammattoortarnerarpaat sulilerlaat, najugaqartut qanoq innerinik paasinnilernermi sullissaminnik ersiginnittunik.

Sulisut oqariartuutigaat, immikkoortortaqqarfik suleruluffiusinnaasartoq suliartunngitsoortoqqartillugu, saaffissaq siulleeq piareersimasooq attavigineqaraluaraangami aggerneq ajortoq, allaat siorna naammattoorneqarnikuusut sulisut ataannavissumik akunnerit 24-it sulisariaqartarnikut.

Najugaqartunut sullissineri saniatigut, sulilersunut nutaanut ilitersuineq aamma ingerlattariaqartaritsik, immikkullu tapeqartinneqartaratik, taamaammat ilitersuineq tunuarsimaarfigisinnaasarsik oqariartuutigaat.

Najugaqartut ilitsoqqussaralugu nerisartagaat akuttusoorujussuarmik sallaalliutigineqartarput.

Najugaqartut ilaat kiguteqanngitsuni, sallaalliutigineqartartut tulluarsagaaneq ajortut, manngerpallaartarlutillu, naammattoornikuusarlut ima oqaluttuaraat; najugaqartoq taama sallaaffigineqarami nerisaminnik tupissimasooq, naallu tupissutaa peerneqaraluartoq kingorna anerningerluni toqusimasooq.

Nuannersumik tusagaqarusullunga sulisut apeqquaqarfigaakka;

Sulisutut suliarninnik pitsaasumik naammassisaqarsimatillutik nuannersumik misigititsineq nukissamik tunisartoq unnersiutigaat.

Najugaqartut iliniarnertuunngorniarnik Campus kujallermut takornariartinneqarsimapput meeqqerivimmiillu pulaartoqaraangat najugaqartut assut eqiiallaatisarsimagaat.

Sulisut oqaluttuuppaannga ilaqutariinnut sullissivimmi sulisut suleqatigalugit meeqqanik utoqqarnillu ataatsimoortitsisimallutik, pilersaarutaasorlu kingusinnerusukkat ataatsimoortitseqqilluni immikkoortortami nereqatigeeqqittoqarumaarnera.

Najugaqartut sulisullu akunnerminni illaqatigiittarnerpassui pigaangata ulloq oqinnerusutut ittartoq.

Najugaqartut pingasunngornerit tamaasa paarlakaaqaallutik illoqarfiup iluani periarfissaqartillugu biilinnik angallanneqarsinnaagaangata tamanna aamma najugaqartunut eqeersaataasartoq.

Malitseqartitsinerit – Pissaanermut inatsit

Kalaallit Nunaanni ombudsmand 23.november 2023, Utoqqaat illuanni Ajarsivasimmi misissuisimanerminik nalunaarusiaa innersuussutigalugu misissorpara, taamaammat 16.januar 2025, Utoqqaat illuannut najugaqartut pulaarninnut attuumassuteqartumik aqutsisut naggataarutaasumik issiaqatiginninnerma kingorna aalajangerpunga oqarasuaatitigut periarfisseqqullunga allanik apeqquissaqaralerama.

Puiortunngortut immikkoortortaani sulisut oqaloqatigineranni nalunaaruteqarmat sullissinerminni najugaqartut asattussatillugit qisuariartarneri pillugit.

Utoqqaat illuannut apeqquaqaatigaara, nalunaarusianik naammassinninneraniit pissaanermut inatsit assilinnera sulisunut nutaanut tunniunneqartarnersoq.

Taamaaliortoqqartartoq akissutigineqarpoq, atuarneqarnissaanullu sulisut nutaat kissaateqarfigineqartartut, aammali sulisut tunniussivigineqartut utertitsisanngitsut apeqquaqartanngitsullu, taamaammat eqqarsaatersuutigineqartoq, aqutsisoqatigiinni immaqa uterfigeqqinneqartarnissaat, inatsimmi piumasarineqartut paasisimaneraat qulakkeerniassallugu. Ilanngullugu Utoqqaat illuata nalunaarutigaa, sulisunut nutaanut inatsimmik tunniussassaminnik piareersimasooqarnissaa siunertarlugu lsumagin-

ninnermut allaffik saaffigisimagalaritsik, taannali apeqquserneqarsimasoq inatsimmik koperisarnissamut pisariarnersut, allatut ajornartumik allaffimmiorisartik piumaffigisariaqarsimagitsik koperinissat ingerlat-taqqullugit.

Ilanngullugu apeqqutigaa, marts 2024 Pissaanermik inatsimmi atuisinnaanermut § 39 naapertorlugu, Kommunalbestyrelsemit akuersissutiginneraniit nalunaarsuutiniq ingerlataqartoqarnersoq. Tamatumunnga akissutigineqarpoq, suleriaaseq akuerisaq naapertorlugu sullissineq ingerlanneqartoq, aammalu sulisut na-lunngikkaat pissanermik inatsit qanoq atorineqassanersoq, taamaattoq piffissami kingullermi nalunaarsua-nik tigusaqartoqartanngimmat, ingammillu puigortunngortut immikkoortortaarfianiit, aalajangertoqar-toq, immikkoortortami aqutsisuusq peqatigalugu nalunaarsuiffissat immersorneqartalissasut.

Ombudsmand nalunaarutaani taaneqareersumi, utoqqaat illuani najugaqartut 4 – 5 amerlassuteqartut aqut-sisoqatigiinnit nalilernerqarsimasut naleqqunnerussasorineqartut nammineersinnaassusiaasarnermi sinniis-oqartinneqarnissaat, Isumaginninnermut allaffimmut saaffiginnissutaasimasoq qisuariarfigineqarsimaanngit-soq pillugu, ilisimatitsissutigineqarpoq ulloq manna tikillugu sulis qisuariatoqarsimanngitsaq.

Errorsisarfeqarneq – illorsuarmi asaasoqarneq

Eqqiaasut aalaakkaapput taanna qujanararineqaluartoq, illorsuaq pingasunik immikkoortortalik angum-manniarinartarnerarpaat, piffeqartarmat pisariaqavissumik salliuttariaqartartunik, taamaammat sisamaniit tallimanngortinneqarnissaanut noqqaassuteqartarsimagalarput.

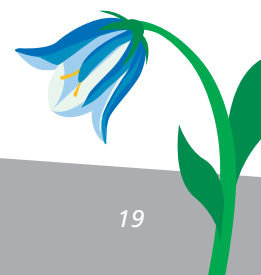
Eqqiaanermi atortorissaarutiniq pitsaanerusumik amigaateqarnerarput.

Immikkoortorta q nutaaneq eqqaassanngikkaanni, ineeqqat, isersimaartarfiillu natiisa asanniartarneri ilu-ngersunartuunerarpaat nukkiornartuullutillu, natit nutaanngitsuupput, tamanna aamma puigortunngor-tut immikkoortortaarfiani ippoq.

Atortorissaarutiniq pitsaanerusumik noqqaassuteqarneq ukiut pingasut matuma siornatigut saaffiginnissuti-ginninnerugaluaq Isumaginninnermut allaffimmiit qisuariarfigineqarsimanngilaq. Sulisup oqaloqatigineqar-tup neriuutiginerarpaa, UPO oqaloqateqarnermini tamassuma kinguneriumaaraa pimoorussinerulerneq, kissaatigigaluarlugu susassaqtunik paasinninneq amigaataasullu pissarsiaqarineqarnissaannut naammassi-neqartoqassasoq.

Utoqqaat illuanut – suliniutissatut kajumissaarutit

- *Kommune Kujallip suliasani pisussaaffiusoq, tassalu ukiumoortumik utoqqaat illuanut nakkutilliisus-saatitaaneq ingerlallugu aallartissagaa*
- *Kommune Kujallip suliniutigissagaa, Inatsimmik pisussaaffiliisoq sullivimmik nalilersuisarnerit (APV) inatsit naapertorlugu utoqqaat illuanni ingerlanneqartarnissaa*
- *Kommune Kujallip suliniutigissaa utoqqaat illuanni Ajarsivasimmi suliffivimmi avatangiisit pillugit misis-suisoqarnissaa*
- *Kommune Kujallip suliniutigissagaa, Utoqqaat illuat Ajarsivasik aaqqissuussaananerata pisariaqartitallu naapertorlugit aaqqissuteqqinneqarnissaa*
- *Kommune Kujallip suliniutigissagaa, utoqqaat illuani – Ajarsivasimmi utoqqaat najugaqartut, Inatsisar-tut inatsisaat inuit innarluutillit taparserneqartarnerat naapertorlugu, pisariaqartitaat suunerisa qula-jaaffigineqarnissaat*
- *Kommune Kujallip suliniutigissagaa inunnut innarluutilinnut, Utoqqaat illuanut – Ajarsivasimmut najugaqartinneqarsinnaanermut ukiut killissarititaasut tikinneqarsimanngitsuni, Inatsisartut inatsisaat inuit innarluutillit taparserneqartarnerat naapertorlugu, pisariaqartitaat suunerisa qulajaaffigineqarnissaat*

- *Kommune Kujallip suliniutigissagaa, Utoqqaat illuanut - Ajarsivasimmut najugaqartunut kiffartuussi- nermi pitsaassusiliinissamut naleqqussarneqarluni tulluarsarneqarnissaat, inassutiginarpoq immikkoortor- taqarfikkaarlugit tulluarsarneqarlutik suliarineqarnissaat*
- *Kommune Kujallip suliniutigissagaa utoqqaat illuani avatangiisini iluarsartugassat qulaajarneqarnis- saat*
- *Utoqqaat illuata suliniutigissagaa Pissaanermut inatsit pillugu Naalakkersuisut nittartagaat www.usi.gl atorlugu sulisunut takutitassiarineqartarluni ilitersuussutigineqartarnissaa*
- *Utoqqaat illuata suliniutigissagaa qulakkeerinneqataaffigalugulu, Pissaanermik inatsit pillugit sulisut ataavartumik pikkorissaassutigineqartarnissaat, Pissaanermillu atuisoqarsimatillugu nalunaarusiortus- saatitaanerup malinneqartarnissaa*
- *Utoqqaat illuata suliniutigissagaa, aalajangersimasumik sungiusaavik najugaqarnut, sulisullu pisariaqarti- taannik naapiffeqartarnissaq*
- *Utoqqaat illuata suliniutigissagaa, attaveqariaatsit pillugit sulisunut aaqqiagiinngittarneq attaveqaqati- giittarneq pillugit pikkorissaassutigineqartarnissaat*
- *Utoqqaat illuata suliniutigissagaa, akimmisaarutaanngitsumik qanigisaasunik nereqateqarsinnaaneq aamma tukkusqarsinnaaneq najugaqartunut qanigisaasunullu eqqaasitsissutigineqartarnissaa*
- *Utoqqaat illuata suliniutigissavaa, najugaqartut pigisaminnik sillimasiinnanerat aqqutissiuunneqarnis- saat*
- *Utoqqaat illuata suliniutigissagaa, najugaqartut arlallit tusartaateqartitermata, inini katerittarfiusuni atorissaarut teleslyng atortorissaasutissatut naleqqunnersoq misissuiffigissagaa*

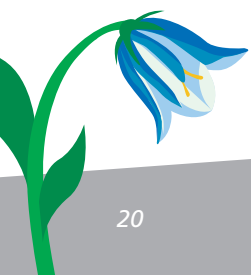
Najugaqartut UPO-mit oqaloqatiginnikkusuttut oqaloqatigineqarsimanerisa naalisarneqarneri

Najugaqartoq 83-nik ukiulik

Maaniinnera ajorinngikkaluarpara taamaattoq iluarsisassaqarpoq. Kissaatigigaluarpara sulisumik aalajangersimasumik attaveqarsinnaanissara, taamaammat paniga ullormut pisinnaatilluni alakkartar- mat iluarisaqaara.

Timima illuatungaa nukillaarnikummat ilaanneeriarlunga uppissinnaasarama panima naammattoor- sinnasarpaanga ikiortarlungalu.

Kissaatigigaluarpara sila ajunngitsillugu ingiallorteqarlunga aneerunneqartarnissara ingammik aasak- kut silaannaritsillugu. Imarsunni isikkivillu maqaaseqaakka, taamaammat innarluutilittut suut pisin- naatitaaffiginerikka annerusumik paasisaqarfigerusukkaluarpakka soorlu aalajangersimasumik anee- runneqartarnissarlunniit periarfissaanersoq, aamma qamutit inaallagissamoortut nammineq aqus- sinnaannginnakkit ilisimaarinnittunik atorineqartartussaammata. Panimma nammineq ilikkarpai, taa- maariarlunilu periarfissaqartilluni angallassinnaasarpaanga.

Najugaqartoq 93 ukiulik

Ullormut kisimiivittarpunga, isertoqarneq ajorpunga, aammalu utoqqatsisutut misigisarlunga. Ullup sivilunerpaartaa ineeqqanniittarpunga assassorujoorlunga.

Illugisimasannut angerlarsertaqaanga kiserliortaqaanga, ugguartarlungalu maanga nuussimagama qiasaqaanga. Qasuvunga.

Siniffigisara perusersartarfiup tungaanut qanillitinnikuuara, perusersarfimmut anngutinngitsoortarama qarlinnullu illoqqutsisoortarama, ikiorneqartinnangalu atisakka nammineq taarsersinnaanngilakka. Sulisut angutaannaat aggeraangata arnanik sulisunik takkuttoqarnissaa utaqqqeqqaartariaqartarpara.

Sammisassaqaartoqaraangat akuuneq ajorpunga, tutsarluttuugama nipituallaamik oqalussinnaasarama nipangersarneqartarama, soorlu najugaqartut allat radio tusarnaaraangassuk nipangersarneqartarama. Tamanna pillugu ajukkuppunga.

Tutsarluttuunera peqqutigalugu iluaqusersuuteqartinneqanngilanga, aamma nerisarfimmi nerigaa-ngama tuaviinnaq nerisarpunga.

Najugaqartoq 87-nik ukiulik

Kiserlioqaanga, maani Utoqqaat illuaniilluni nuanninngilaq. Pingaartitaraara tussiartarneq tamanna ingerlanneqartanngilaq, soorlu aamma erinarsorumasuugama nipangersarneqartartunga.

Avatangiisivut nuannerunerusinnaapput, aammalu tarnikkut atugassarititat naammaginaratik. Najugaqatigisat ilaat tujorminartuusarput, aammalu ajorluarlutik akunnitsinni oqqassinnaasarata tujorminartarpoq. Aamma tusilartut tusartaatillillu maani amerlapput. Aaqqiagiinngissutaasut oqaloqatigiisutigineqarneq ajormata najugaqartut arlallit kamassaqaqaat.

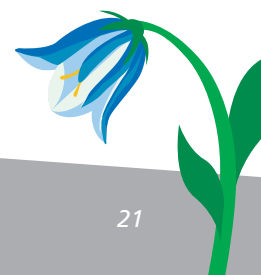
Nereqataasaarneq tujormigisarpara taamaammat sanigoqaanga.

Tillinniartartoqarnera peqqutigalugu, aqutsisuusorlu isumaqatigineratigut matuersaaserfiga taarser-tippara. Ullut ilaanni uppippunga akunnerit arfineq sisamat nalavunga iserfigineqarnissama tungaanut. Silattorama persuarlunga tigusinnaasatuara tæppe siniffimmiittoq kisiat nusussinnaagakku taana poortuutigaara, piffissap taassuma iluani quiinnartariaqartarnikuuvunga. Kasuttortortoqartaraluarpoq akisinnaanngilarali, atsaat sulisoq igalaakkut itsuurtormat takuaanga, ilisimannngilaat uumnersunga anersaartunnginnerlungaluunniit.

Kingorna paasivara periusissiamik sulisut ilitersuunneqarsimanngitsut.

Tillitanik taarsiisoqarnikuunngilaq. Atisakka tammararput, takutillugulu errorsisarfimmiit errortaq si-merneqartoq atorsinnaajunaarsimasani.

Najugaqartup ujartorpaa qanoq isilluni pigisani sillimmaserneqarsinnaanersut.

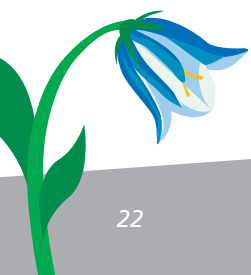
Utoqqaat illuanni najugaqartut oqariartuutaat - apeqqutaallu

Makkunnga ataasiakkaarlutik najugaqartut nuannilliutigisaminnik anngussaqrput;

- ▶ Nerisarneq nuanninngilaq kajuminnanngilaq
- ▶ eqqarsaattikkut isummersuutigisartakkakka taamaatiinnartarpakka neriorsuutit malitseqartinneqaratillu pissutsit allanngorneq ajormata
- ▶ Ataatsimiisinneqarneq ajorpugut
- ▶ Ataatsimoorfinni erinarsoqqusaanngilanga
- ▶ Ittoortarpunga innimisuttarlungalu
- ▶ Akunnitsinni oqqattaqaagut kimmaallutalu
- ▶ Tamatta pisariaqartitavut assiginngillat, eqqumaaffigineqartussaallutalu
- ▶ Nerinitsinni sulisut aamma nerisarput, akornatsinni ingillutik nereqatigineq ajorpaatigut, immikkut isiasarput, aamma ataqqinerulaassagaluarpaat taamarsuaq nerisannginnissaq
- ▶ Tillinniarfigittarpugut oorit, atisat, pigisallu nalillit
- ▶ Sammisassaqartinneqanngikkutta kamassalertarpugut
- ▶ Maqaasivara eqaarsaareernerup kingorna kaffisoqatigiittarneq
- ▶ Maani pitsaasumik isersimaartarfeqanngilagut, immitsinnut sammerujoornissamut ataatsimoorfeqarusukkaluarpugut, pisattat naleqquttut amigaataapput makkua issiavigiinnalerlugit qasunartarput
- ▶ Najugaqartut ilaat uparuaavoq, najugaqartut atisaat taarsikulasariaqaraluartut kataannikuummata.
- ▶ ilumoornerisq Utoqqaat illuani najugaqassagaanni uppittartuusassanngitsut, pisimasumillu nammineri-samik najugaqarallarami assersuuteqarluni, kingorna Utoqqaat illuanut nuutinneqarsimalluni nakorsa-qisuariarmat.

Utoqqaat najugaqartut sulisunut oqariartuutigeqqusaat;

- ▶ Nuannissagaluarpog illorsuarmi akisussaasut iserfigalunga nalliuttuni pilluaqqusiartortaraluarpata
- ▶ Sulisut tassaqa najugaqartut pillugit rapportiliortarpat, ilumut tujormeqaanga.
- ▶ Sulisut mobiliinnavissut suliassaminnik aallussinngitsut
- ▶ Illorsuarmi taama angitigisumi forstanderiuniaraanni annertuumik imminut piumaffigisariaqarpoq piginaasaqarfigisassaallunilu, tamanna forstanderip piginngilaa, aamma sulinngiffeqarnikuuvoq sivirusumik. Aqutsisoqataa ingerlatsivimmi aqutsisoq sulerisarsimagaluarnepog naluaraluunnit.
- ▶ Sulisut imerajoqaat tipittaqaat
- ▶ Sulisut naluaat sulerissanerlutik
- ▶ Afdelingsleder pikkorinngilaq, sulisut uparuaqqunngillat

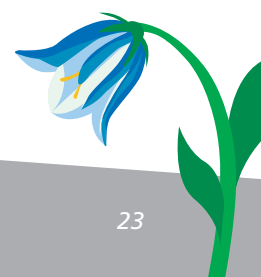
- ▶ Aningaasarsisimatillutik suliaartunngitsuukulaqaat
- ▶ Sulisut sulinermi nalaani mobilitik sammivallaartarpaat, suliasaminnullu aallussinissaagaluarnerminnut kinguaarsaatigisarlugu
- ▶ Najugaqartuusugut pisariaqartitavut utoqqaat illuata naammassisinnaanngilai

Utoqqaat unnersiutigisat - nersualaarinnissutillu

- ▶ Qanigisama illoqarfimmi kiffartuulluartaarpaanga
- ▶ Ajarsivasimmi najugaqarnerput pitsaaqaaq, nerisassaqartinneqarpugut, angerlarsimaffeqartinneqarpugut, pisariaqartitsigutta sulisunut saaffiginnissinnaavugut, nuannersoqartaqaaq, kiap allap taama pis-sammatigut.
- ▶ Angerlarsimaffimmi ikiorteqartinneqarsinnaaneq qujamasunnarpoq
- ▶ Utoqqarnut ataatsimoorullugu najugaqatigiiffeqarneq pilersinneqarneranilu utoqqarnut atuisunut pitsaavoq sullinneqarluarput
- ▶ Nunaqarfimmi utoqqartatsinnut sussareqatigiinneq pitsaasuuvog
- ▶ Qaqortumi utoqqaat peqatigiffiat nukittoog eqeersimaartorlu
- ▶ Angerlarsimaffippalaartumik nerisassat nerriviup qaavanut illinnarsaarlugit iliorarneqartarneri iluaraak-ka
- ▶ Ullaakkut sulisumik aalajangersimasumik ilassiartorneqartarnera pilluaatigisarpara
- ▶ Sulianik pitsaasumik naammassisaqarsimatilluni ullormut sulineq oqinnerusarpoq
- ▶ Najugaqartut peqatigalugit illoqarfiup iluani suliffeqarfinnut pulaartarneq najugaqartunut eqeersaatigisarpaat
- ▶ Sapaatip akunneranut aalajangersimasumik periarfissaqartillugu najugaqartut bilinik illoqarfimmi eqeersaataasarpoq

Utoqqaat najugaqartut apuussaak allat:

- ▶ Pingaartitaraara tussiarneq tanna ingerlanneqarneq ajorpoq
- ▶ Atisakka tammararput, takutillugulu errorsisarfimmiit errortaq simerneqartoq atorsinnaajunnaakkani
- ▶ Najugaqartut ilaat tujorminarput, akunnitsinni oqqattarneq tujorminarpoq!
- ▶ Tusilartut, tutsarluttullu amerlaqaat
- ▶ Neriniarneq tujormigisarpara innimigalugu, taamaammat sanigoqaanga.
- ▶ Najugaqatigiilluta ataqatigiinneq amigaataavoq
- ▶ Najugaqartut arlallit kamassaqaqaat

Qanigisaasut UPO-mit oqaloqatiginnikkusuttut oqaloqatigineqarsimanerisa naalisarneqarneri

Ajoraluartumik utoqqarnut paaqqutarinninneq arlalitsigut aaqqittariaqarlutillu pitsaanerusariaqaralarput. Allagaqartarnikuuvunga, qujanartumillu sukkanerpaanngikkaluarlutik iliuuseqartoqartarpoq.

Ukiaq aggersarneqarpugut utoqqartarput kamaqarpallaarneranik pissuteqarnerarlutik, ataatsimiinnermi paasivarput utoqqartarput naammaginngisaqaraangami sulisut toqqarlugit oqarfigisarsimagai namminerminut utoqqaqatiminullu pissutsit iluarinagit nipituumik apuussisarsimasoq, tamannalu kamannertut tigu-neqarluni aggersarneqarsimasugut. Ima paasisariaasimassanerpa utoqqaat pissutsinut aaqqittarialinnut oqartussaassuseqassanngitsut, (nipangersimasussaasut). Tamanna akuerineqarsinnaanngilaq, qujanartumillu ataatsimiinnermi paaseqatigiinnermik naggaserneqarpoq.

Utoqqartagut Utoqqaat Illuani najugaqartut paaqqutitarinneqarnerat najugaqartunik misissuiffigineqaqqittariaqaralarput.

Qanigisaasup oqariartuutaa

Utoqqartatta oqaluttuaa attortiffigeqisara apuukkusuppara; ukiaq apisalinnginnerani ukiumut naggataamik iliveqarfiliaratta, utoqqartatta assut tuppalliutigisaanik, tamannalu pillugu qujamasunnermik najugaqatiminut unnersiorluni, taakani najugalik oqarsimagami nammineq aamma angajoqqaammi ilivii assut takorusuttaralarlugit. Taama oqartorlu sulisup pisimavaa taakku toqoreeramik pisariaqanngilaq takusarnissai. Soorunami nipangiinnarsimapput, ila qanorli aqutigissippat utoqqaat pisinnaassut ilerriartinneqartuup-pata qujanartigissagalarpa. Aasaqqippat tamanna anguniarsariumaapara, kisianni isumaqarpunga sulisut taamatut oqaatinik pisinnaanngitsunnguit pisariaqanngilluinnarmagit.

Qanigisaasup assersuutitut apuukkusutai, peqqissusermut tunngassuteqarlunnartut;

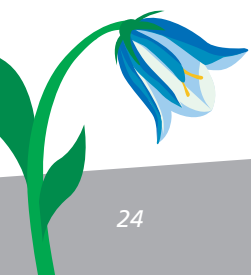
Utoqqartarput natermut uppilluni sivilisungaaarsiartorsuarmik ikiortussaqaarani nallangasimavoq, illuinnarmik pisinnaagami pilluni pilluni mobilini tigugamiuk uannut sianermat aatsaat ikiortissaq takkupperoq. Aatsaallu taassuma kingorna alarmimik nassartuagassaanik tunineqarpoq.

Utoqqartarput qorlulummat arlaleriarluta inuttaatta aamma nammineq sulisunut apuussisaralarpugut, allaat ataatsimeeqatigiinnermi qaqikkatsigu iliuuseqartoqarani - aatsaat nukillaavilluni susinnaajunnaarmat Nuummiit sulisunnguag sulillatsiarnerinnaannik takullugu engerlutik nakorsaatissaannik tunineqarlunilu ikiorserneqarpoq. Piffissami tassani uagut qatanngutikkalu paarlakaalluta utoqqartarput nerisillugulu nangilersorneranik ikiortarsimavarput.

Siutaa isaatalu sinaanni aappillermat arlaleriarluta aamma saaffiginnissutigineqartarpoq, aatsaallu sivitsorujussuarmat nakorsiaanneqarluni.

Utoqqartarput tusillappallaaqqimmat seqerlugu takusinnaavara mingunnik ulikkaartoq matoqqasorlu. Isersimanera iluatsillugu apuussivissannut apuuppara, neriorsorneqarluta siutaa kuseriaqattaariarlugu salinneqarumaartoq. Suli tamanna pinngilaq. Aamma siutaatta illua, isaatalu killinga piffissaq sivilisuaq aappalupperoq, immikkut tarnguteqarnissaa pisariaqarpalukkaluarlutik. Inuttannguata tamanna aamma arlaleriaq sulisunut apuunnikuugaluaaraa, immaqaasiit aatsaat uanga allagaqaruma iliuuseqartoqaaqqissooq.

Utoqqartarput uffarnissaannut ikiorneqarneq ajorpoq nammineerusuttarami, kisianni qamutininut kaasuartakkanut uffarfia annikippallaarluni ilaatigut pisariaqartittaralarpa uffarnerup nalaanni ikiorneqarnissani. Assersuutigalugu uffassalluni ilisimatitsiguni, allarutininik iliseqqullugit "puujorneqartutut" pineqariasartarpoq. Kingullermilu uffareerluni allarutissani tiguneq sapilerlugu atisaqarani qamutininut kaasuartakkanut ingilluni tiguniarnerani ingerlariaqqissinnaajunaarsimagalarluni.

Maanakkut uanga kisima kukiartarpara, assai eqqiluisaarnissai pisariaqavikkaluarmat. Tamannali nammi-neertussatut isigisimassagamikkit sulisuniit isumagineqarneq ajorpoq.

Eqqarsaatigisarpara utoqqaat allat ilaquuttaminnik isumagineqarpallaanngitsut qanormita atugaqartinne-qarpat.

Qanigisaasup apuukkusutai;

Qatanngutinnik maani illoqarfeqateqanngilanga. Maani Utoqqaat illuani sulivunga, taamaammat periar-fissaqartillugu utoqqartarput alakkartarpara, ilaannilu uppeqqasoq naammattoorsinnaasarlugu, tamanna aamma nerisarfimmi naammattoornikuuara.

Sulisut ilaasa ukiut arlallit sulereersut naluaaluunniit qanoq utoqqartarput makiteriartassaneralugu, sulisut utoqqartatta suut pisariaqartinnerai qulaarlugit naluaaluunniit.

Periarfissaqartillunga qamutit innaallagiatortut nammineq aqussinnaanngisai atorlugit aneeruttarpara, su-lisulluunniit qamutit qanoq aqunneqassanersut naluaat kipiluttunarpog, nammineerlunga qamutit qanoq atorneqarnissai aqunnissaalu ilikkarniarsarinikuuakka.

Pissutsit taama itsillugit upperineeruppakka, anaanama uannillu ilinnit oqaloqatiginninneq, iluaqutaassa-nersoq siumut aallaqqittoqarsinnaanersut apeqqusertariaqarlugit. Qanittumi utoqqartarput kissarneqa-ngaatsiarluni napparsimavoq alakkarneqarnerluunniit ajorpoq, allatut ajornaqimmat suliitigalunga alak-kaqattaartariaqartarnikuuvara.

Ullut 14-nit matuma siornatigut allaffiliarpunga atisai ilaat tammarmata, saaffiginninnera kinguneqanngi-laq.

Tukkukulanerusinnaagaluarpunga, kisianni aamma atortut unnersiutissaanngillat, kajuminnanngilluinnar-put, utoqqartatta ineerani sofarisaanut ingiinnarluniluunniit sinilluni pitsaaneruvoq.

Qanigisaasup apuukkumasai;

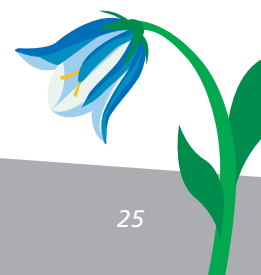
Utoqqartarput ukioq kingulleq tappingerpoq. Assoroorussutsigeqaara suliaritinnissaa, allaat nammineq suk-kanerusumik misissorluarneqarnissaa siunertaralugu iliuseqaraluarpunga, aatsaallu qaammatit ingerlareer-sut utaqqisunut allatsissimavoq, aammaarluni kinguartittariaqarluni, naak siusinnerusukkut pisussaagaluaq, taamaammat maani pissutsit utoqqartatta atugaasa saniatigut aamma peqqinnissaqarfik assoroorfigeqaara.

Tappingermat annerusumik iliuseqarfigineqarnikuunngilaq, ilaanneeriarluni uppittarpoq, immaqalu taman-na peqquteqarpoq Iluaqusersuuteqanngimmalluunniit, ajaperfissaqanngilaq inaa tappiitsunut tulluarsa-gaanngilaq. Qanigisaasup nammineq ajaappissanik pitsittariaqarsimavaa, iluaqutiginnngisaanik sungiusar-neqanngimmat aamma atorpiarsinnaannagit.

Pisatamerngi karsit marluk ineeqqamut isertermalli pooqqapput, ini tappiitsumut tulluarsagaanngimmat, iliorarsinnaanngillat.

Qanittumi nalliuttut nalaanni assut silaluttarpoq, sunaaffa qorlulungaatsiarsimasog. Tamanna sioqqullugu sulisunut saaffiginnissutigisaraluarpara, bakteriat timaanut siammarsimagaluartut qujanartumik nakorsiuk-kakku tassani aatsaat paasineqarpoq.

Nammineq nakorsiuttarnissaanut aalajanginngikkallarama sulisut nakorsiussisimatillugit apeqquteqartarni-kuugaluarpunga, taakkuli ilisimatitsisarsimapput oqaqqusaanatik ilisimatititsisussaataitanatilluunniit, taa-maammat paasisarnikuunngilara ilumut nakorsiunneqartarsimanersog, taamaammanuna aalajangertunga nammineq nakorsiuttarniarlugu.

Uparuaatit ilai qanigisaasup imaattut annguppai:

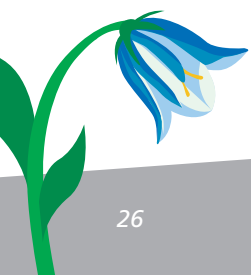
Sulisut amigaannavipput

*Sussagaangat
eqqaaniittuaannartaria-
qartarpunga*

*Iluaqusersuuteqartinneqanngilaq,
alakkarneqarneq ajorpoq
maaniikkaangama
alakkaanngisaannarput*

*Ilaanni uanniitittarpara
toqqissisimanngikkaangama
sulisut amigartarmata*

*Najugaqartup pisariaqartitai
utoqqaat illuata
naammassisinnaanngilai*

Qanigisaasunit apuuneqartut oqariartuutit;

*Utoqqartatta akiliutaa
nammineq paarisariaqarpara
sulisut tatiginnginnakkit*

*Nammineq
uffarnermi quaannaveeqqut
pisiarisariqarnikuuvvara aamma
ajaappiaasat anaanannut
tulluarsarneqarnikuunngitsut
atortinniartarpakka*

*Utoqqartarput
iluaqusersuuteqartinneqanngilaq,
alakkarneqarneq ajorpoq
maaniikkaangama
alakkaanngisaannarput*

*Utoqqartarput
ilaanni uanniitittarpara
toqqissisimanngikkaangama
sulisut amigartarmata*

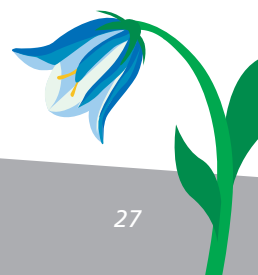
*Anaana
pissutsit
ilikkaruminaatsittarpai*

*Utoqqartarput
telefoneqaraluarpoq,
atorsinnaanngilaa aamma
ilitsersuunneqanngilaq*

*Qatanngutikka
ikiuuttanngillat
paarlattuanik anaanartik
aningaasameerfigaat*

*Eqqarsaatigisarpara
utoqqaat allat ilaquuttaminnik
isumagineqarpallaanngitsut
qanormita
atugaqartinneqarpat.*

*Utoqqartagut
Utoqqaat Illuani najugaqartut
paaqquttarineqarnerat
misissuiffigineqaqqittariaqaraluarpoq*

Aqarsuaat

Utoqqaat pillugit oqaaseqartartoq / Ældretalsmanden

Oqarasuaat / Telefon: +299 54 47 07 • E-mail: utoqqaat@nanoq.gl

Josefip aqputaa B-749 • 3921 Narsaq, Kalaallit Nunaat, Grønland • www.utoqqaat.gl